

**ՀՀ ԱՐԱԳԱԾՈՏՆԻ ՄԱՐԶԻ ԱՇՏԱՐԱԿ
ՀԱՄԱՅՆՔԻ**

**ԱՂԲԱՀԱՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՍԱՆԻՏԱՐԱԿԱՆ ՄԱՔՐՄԱՆ
ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՏԵՂԱԿԱՆ ՊԼԱՆ**

Մշակվել է՝ Աշտարակի համայնքապետարանի աշխատակազմի զարգացման ծրագրերի և տուրիզմի բաժնի կողմից

Ներկայացվել է՝ համայնքի ղեկավար Թովմաս Շահվերդյանի կողմից

Հաստատվել է՝ համայնքի ավագանու 2026թ.-ի փետրվարի 10-ի N 15-Ա որոշմամբ

ԱՐԲԱՀԱՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՍԱՆԻՏԱՐԱԿԱՆ ՄԱՔՐՄԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՏԵՂԱԿԱՆ ՊԼԱՆ

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Սույն տեղական պլանով կանոնակարգվում է ՀՀ Արագածոտնի մարզի Աշտարակ համայնքում գոյացող աղբի հավաքման, տեղափոխման, պահպանման, տեղադրման (հեռացման), վերամշակման ու օգտահանման գործընթացների պլանավորումն ու մշտադիտարկումը և սահմանվում են աղբահանության և կոշտ թափոնների արդյունավետ կառավարման համար չափորոշիչները:

Աղբահանության կառավարման տեղական պլանի (այսուհետև՝ Պլան) մշակման նպատակն է ՀՀ Արագածոտնի մարզի Աշտարակ համայնքի բնակավայրերում աղբահանության և կոշտ թափոնների կառավարման կայուն և ինտեգրված արդյունավետ համակարգի ներդրման, միասնական քաղաքականության վարման, հանրապետության բոլոր համայնքներում աղբահանության ծառայության մատուցման կայուն որակի ապահովման համար անհրաժեշտ մեխանիզմների ներդնումը: Այն նպատակ ունի ձևավորել համապարփակ մոտեցում աղբահանության կառավարման ոլորտում, համակարգել աղբահանության պլանավորումը տեղական ինքնակառավարման մարմիններում, ապահովել նպաստավոր պայմաններ աղբահանության և կոշտ թափոնների կառավարման կայուն համակարգի ներդրման և թափոնների գործածության ամբողջական շղթայի գործարկման համար:

Պլանի մշակումը նպատակաուղղված է համայնքի և նրա բնակավայրերի աղբահանության և կոշտ թափոնների կառավարման ինտեգրված համակարգում ընդգրկմանը, աղբահանության ծառայությունների որակի գնահատման մեխանիզմների և ծառայությունների մատուցման ընթացքում վերահսկողության և մշտադիտարկման համակարգերի ներդրմանը:

Սույն պլանով նախատեսվում է տեղական մակարդակում՝ պլանավորել ՀՀ Արագածոտնի մարզի Աշտարակ համայնքի բնակավայրերում աղբահանության և կոշտ թափոնների կայուն կառավարման գործընթացը՝ համահունչ աղբահանության ռազմավարության գերակայություններին և ՀՀ և ԵՄ Համապարփակ և ընդլայնված գործընկերության համաձայնագրի դրույթներին (մինչև ընթացիք տարվա 3-րդ եռամսյակ մշակել թափոնների կառավարման պլաններ՝ թափոնների հինգ ստորակարգության մասով):

Պլանի մշակման նպատակն է Աշտարակ համայնքում ներդնել աղբահանության և կոշտ թափոնների կառավարման զարգացման կարճաժամկետ և երկարաժամկետ պլանավորումը: Ընդ որում, Պլանը, համայնքի սոցիալ-տնտեսական զարգացմանը համահունչ և կիրառելի լինելով հանդերձ, պետք է սահմանի շրջակա միջավայրի պահպանության հիմնախնդիրների լուծման համատեքստում ընթացիկ և հեռանկարային թիրախներ՝ ներառելով թափոնների գործածության բոլոր բաղադրիչները:

Պլանը ներառվում է Աշտարակ համայնքի հնգամյա զարգացման ծրագրում, այնպես էլ ամենամյա աշխատանքային պլանում: Յուրաքանչյուր ժամանակահատվածի համար

պլանավորման գործընթացի արդյունավետությունը գնահատելու համար Պլանով սահմանված գործողությունների և թիրախների իրագործման արդյունքների գնահատում, ընթացիկ խնդիրների և խոչընդոտների վերլուծություն՝ մշտադիտարկում և հաշվետվողականություն, որը հնարավորություն կտա նախ բացահայտել ընթացիկ Պլանում փոփոխություններ կատարելու անհրաժեշտությունը, ինչպես նաև հաջորդ ժամանակահատվածի պլանավորումն իրականացնելու գերակայությունները և զարգացման ներուժը:

Աշտարակ համայնքի աղբահանության և սանիտարական մաքրման կառավարման ռազմավարական պլանը (ԱՍՌՊ) համայնքի մաքրության և բնության պահպանման, բնակչության հարմարավետության և առողջ ապրելակերպ վարելուն ուղղված փաստաթուղթ է: ԱՍՌՊ-ն հանդիսանալու է Աշտարակ համայնքում աղբահանության ոլորտի զարգացման հիմք հանդիսացող հիմնական փաստաթղթերից մեկը, որով կառաջնորդվենք առաջիկա չորս տարիների ընթացքում՝ համայնքում աղբահանության և սանիտարական մաքրման աշխատանքներ իրականացնելիս:

ԱՍՌՊ-ի մշակելիս ուշադրություն է դարձվել համայնքի տարածքում անցակցված հարցումները, աղբահանության և սանմաքրման վերաբերյալ կարիքի գնահատումը, նրա համապատասխանեցմանը օրենքին և մեթոդական ուղեցույցին:

Պլանի կազմման ընթացքում հիմնվել ենք համայնքի տարածքում աղբահանության և սանմաքրման առկա իրավիճակի, համայնքի աղբահանությանն առնչվող հիմնախնդիրների, աղբահանության ոլորտն ավելի լայն հնարավորություններով զինելու, համայնքի տարածքում տնտեսական գործունեության խրախուսման առկա հնարավորությունների և տնտեսության տարբեր ճյուղերի զարգացման (հատկապես՝ օգտագործելով աղբի թափոնների վերամշակման կամ վերաօգտագործման և այլնի) հնարավորությունների, համագործակցային և արդյունավետ կառավարում իրականացնելու վրա:

ՀԱՊԱՎՈՒՄՆԵՐ

ԱՍՌՊ	Աղբահանության և սանիտարական մաքրման ռազմավարական պլան
ՔՀԿ	Քաղաքացիական հասարակության կազմակերպություն
ՏԻՄ	Տեղական ինքնակառավարման մարմին
ՈԻԹՀՍ	Տեղական ինքնակառավարման մարմին
ՊԼԱՆ	Աղբահանության կառավարման ռազմավարական պլան
ԲԲՇ	Բազմաբնակարան շենքեր
ԿԿԹ	Կոշտ կեցադային թափոններ
ՆՈՒՀ	Նախադպրոցական ուսումնական հաստատություն

2. ԱՐԲԱՀԱՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՍԱՆԻՏԱՐԱԿԱՆ ՄԱՔՐՄԱՆ ՏԵՂԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՊԼԱՆ

ԳԼՈՒԽ 1. ԱՌԿԱ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ

Աղյուսակ 1

Պլանի անվանում	Աղբահանության և սանտիրական մաքրման տեղական կառավարման պլան
Պլանավորման մեջ ընդգրկված համայնք, բնակավայրեր	Աշտարակ համայնք Աշտարակ, Ագարակ, Աղծք, Անտառուտ, Ավան, Արագածոտն, Արուճ, Արտաշավան, Բազմաղբյուր, Բյուրական, Դպրևանք, Լեռնարոտ, Կարբի, Կոշ, Ղազարավան, Նոր Ամանոս, Նոր Եղեսիա, Նոր Երզնկա, Ոսկեհատ, Ոսկեվազ, Սաղմոսավան, Սասունիկ, Վերին Սասունիկ, Տեղեր, Ուշի, Ուջան, Փարպի, Օհանավան, Օշական, Օրգով բնակավայրերը
Պլանավորման ժամանակաշրջան	2026-2029թթ.
Ներկայացվող Պլանի նախատեսված վերանայման ամսաթվերը	2026թ հոկտեմբեր
Պլանը կազմող անձանց անուն, ազգանուն, պաշտոն	Իշխան Բարսեղյան , Աշտարակի համայնքապետարանի աշխատակազմի զարգացման ծրագրերի և տուրիզմի բաժնի պետ
Պլանը կազմող անձանց էլ. հասցե և հեռախոս	barseghyan.i.e@gmail.com , հեռ. +37493590195
Պլանի էլեկտրոնային տարբերակը ներբեռնելու էլ. հասցե	ashtarakmunicipality@gmail.com

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Աշտարակ համայնքը գտնվում է Հայաստանի Հանրապետության Արագածոտնի մարզի Աշտարակի տարածաշրջանում: Երևան մայրաքաղաքից 20 կմ հյուսիս-արևմուտք, Աշտարակը գտնվում է Քասախ գետի ափին, ծովի մակերևույթից 1100 մ բարձրության վրա, Արարատյան դաշտի և Արագածի լեռնազանգվածի կենտրոնում, Հայաստանի չափանիշներով ունի բարենպաստ կլիմա: Ավտոմոբիլային ճանապարհների կարևոր խաչմերուկ է: Համայնքով են անցնում՝ Երևան-Վանաձոր, Երևան-Գյումրի, Վանաձոր-Էջմիածին տանող մայրուղիները:

Կատարված օրենսդրական փոփոխության արդյունքում Աշտարակ միավորված համայնքի կազմում են գտնվում (1 քաղաքային և 29 գյուղական բնակավայրեր), Աշտարակ, Ագարակ, Աղծք, Անտառուտ, Ավան, Արագածոտն, Արուճ, Արտաշավան, Բազմաղբյուր, Բյուրական, Դպրևանք, Լեռնարոտ, Կարբի, Կոշ, Ղազարավան, Նոր Ամանոս, Նոր Եղեսիա, Նոր Երզնկա, Ոսկեհատ, Ոսկեվազ, Սաղմոսավան, Սասունիկ, Վերին Սասունիկ, Տեղեր, Ուշի, Ուջան, Փարպի, Օհանավան, Օշական, Օրգով բնակավայրերը, որի արդյունքում բնականաբար փոխվել են համայնքի մարտահրավերները:

Վերջին տարիներին Աշտարակ քաղաքում կատարված մեծածավալ աշխատանքները շարունակվում են արդեն խոշորացված համայնքի բոլոր վարչական շրջաններում: Մեր նպատակը պետք է լինի ապահովելու համայնքի բնականոն զարգացումը, այն դարձնել

առավել բարեկեցիկ, անվտանգ և ապահով համայնքի բնակիչների և յուրաքանչյուր այցելուի համար: Կատարվող աշխատանքները պետք է տեսանելի լինեն յուրաքանչյուր բնակավայրում, յուրաքանչյուր մարդու համար:

Տեխնիկական և տեխնոլոգիական լուծումներ

Աշտարակ համայնքում աղբահանությունը իրականացվում է «Աշտարակի աղբահանություն և սանիտարական մաքրում» համայնքային հիմնարկի կողմից, որն ունի համապատասխան տեխնիկական միջոցներ և մասնագիտացված անձնակազմ:

Աղբի հավաքումը իրականացվում է Աշտարակ համայնքի Աշտարակ քաղաքում և 29 գյուղական բնակավայրերում տեղադրված տարբեր չափերի շուրջ՝ 300 աղբամաններից և աղբարկղերից:

Ընկերությունը աղբի հավաքման համար տվյալ պահին օգտագործում է առկա 29 տեխնիկական միջոցները՝ աղբահավաք մեքենաներ, ինքնաթափ մեքենաներ:

Ընկերության անձնակազմը բաղկացած է 95 հոգուց:

Տարեկան աշխատանքային օրերի և ժամերի թիվը՝ 310 օր/տարի, 8 ժամ/օր:

Աղբի օրական հավաքվող և տեղափոխվող քանակները -105 խմ:

Առկա է հստակ ժամանակացույց բնակավայրերի համար: Աղբի հավաքումը կատարվում է նաև ըստ աղբի կուտակման մասին տեղեկատվության:

Աղբը աղբամաններից բարձվում է աղբատար մեքենաների մեջ և անմիջապես տեղափոխվում է Սասունիկի աղբավայր:

Աղբի հավաքման ժամանակ տեղում իրականացվում է նաև աղբամանների շրջակայքում թափված աղբը: Անհրաժեշտության դեպքում կատարվում է աղբամանների ախտահանում հատուկ փրփռային նյութերով՝ որպիսի չառաջանա արտահոսք:

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

«Աշտարակի աղբահանություն և սանիտարական մաքրում» համայնքային հիմնարկի վերաբերյալ

1	Իրավաբանական անձի լրիվ անվանումը	«Աշտարակի աղբահանություն և սանիտարական մաքրում» համայնքային հիմնարկ
2	Իրավաբանական անձի ղեկավարի անուն, ազգանունը	Տնօրեն՝ Էդգար Մելիքյան
3	Իրավաբանական անձի գտնվելու վայրը	ՀՀ Արագածոտնի մարզ, Աշտարակ, Ն. Աշտարակցու հրապարակ 7
4	Գործունեության վայրը	ՀՀ Արագածոտնի մարզ Աշտարակ համայնքի տարածք
5	Էլեկտրոնային փոստի հասցեն	komunal2022@mail.ru

6	Հեռախոսի համարը	+ 374 93 711153
7	Հիմնական գործունեության տեսակը	Աղբահանություն՝ աղբի հավաքում և տեղափոխում (Սասունիկ բնակավայրի վարչական տարածքում գտնվող կոշտ կենցաղային թափոնների աղբավայր, ծառայությունը մատուցվում է՝ «ԷԿՈ-ԿԵՆՏՐՈՆ» ՍՊԸ-ի կողմից)
8	Արդյունաբերական հրապարակների քանակը	1 /ավտոկայանատեղի/
9	Արդյունաբերական հրապարակների տեղակայման վայրը	Ավտոկայանատեղի, Աշտարակ, Մուղնի թաղամաս
10	Աշխատողների թվաքանակը	95 մարդ
11	Հիմնական արտադրամասեր	-
12	Օժանդակ ստորաբաժանումներ	Ավտոկայանատեղի
13	Աշխատանքի հիմնական արտադրական ցուցանիշները	Աղբի հավաքում տարեկան առավելագույնը 11003 տ
14	Տեղեկություններ պոլիգոնների, թափոնակուտակիչների վերաբերյալ	Ձեռնարկությունը չունի պոլիգոններ, սակայն ունի թափոնների կուտակման համար նախատեսված աղբամաններ

Արտադրական գործընթացի համառոտ բնութագիրը

«Աշտարակի աղբահանություն և սանիտարական մաքրում» համայնքային հիմնարկն իրականացնում է Աշտարակ համայնքում աղբահանության՝ աղբամաններից աղբը Սասունիկի աղբավայր տեղափոխելու աշխատանքներ, ինչի համար ունի 7 աղբատար մեքենա: Ունի «Էկո-Կենտրոն» ՍՊ ընկերության հետ կնքած աղբի և թափոնների՝ Սասունիկի աղբավայրում տեղադրման պայմանագիր: Ընկերությունն ունի նաև շրջակա միջավայրի նախարարության կողմից ստացած վտանգավոր թափոնների գործածության գործունեության Լիցենզիա՝ 001-24 և լիցենզիային կից փոխադրման՝ 001-24 ներդիր:

SWOT վերլուծություն

Հաշվի առնելով աղբահանության ներկայիս իրավիճակը կատարվել է աղբահանության ներքին պոտենցիալի և արտաքին բարենպաստ ազդեցության, ինչպես նաև համայնքի թույլ կողմերի և համայնքից դուրս գտնվող բացասական ազդեցությունների վերլուծություն (SWOT վերլուծություն): Ամփոփ ներկայացվում է այդ վերլուծության արդյունքները, որոնք կատարվել են աշխատանքային խմբի անմիջական մասնակցությամբ:

Վերլուծությունը թույլ է տալիս ուրվագծել այն պայմանները, որոնք սպասվում են ապագայում՝ հաշվի առնելով արտաքին դրական և բացասական ազդեցությունները:

Աղյուսակ 2. SWOT վերլուծություն

Ուժեղ կողմեր	ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ և ԲԱՐԵՆՊԱՍՏ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
<ul style="list-style-type: none"> • Աղբահանության ծառայության առկայություն • Աղբահանություն իրականացնելու գրաֆիկի առկայություն • Աղբամանների առկայություն • Աղբատար մեքենաների առկայություն • Համայնքապետարանն ունի լուրջ փորձ և պոտենցիալ միջազգային կազմակերպությունների հետ աշխատելու համար • Բնակչության կողմից վարձավճարների հավաքման բարձր մակարդակ • Նոր մտածելակերպի և բարեփոխումների նկատմամբ դրական վերաբերմունք համայնքապետարանի և աղբահանության սպասարկող ձեռնարկության կողմից 	<ul style="list-style-type: none"> • Համայնքն աշխատում է միջազգային կազմակերպությունների հետ՝ Միջազգային ծրագրերի մասնակցություն • Միջհամայնքային համագործակցություն • Համայնքը գիտակցում է իր դերը և պատասխանատվությունը համայնքային ծառայությունների որակի բարձրացման համար և ձեռնարկում է հնարավոր բոլոր միջոցները բնակիչների և ՏԻՄ-ի վարքագծի դրական փոփոխությունների համար: • Աղբի տեսակավորման և վերամշակման հնարավորություն • Բնակչության իրազեկվածության աստիճանի բարձրացում • Սպասարկման որակի բարձրացում • ՆՈՒՀ-երում աղբի, աղբահանության և սանիտարական մաքրման մասին կրթական ծրագրերի ներդրում՝ համայնքում մշակույթի ճիշտ ձևավորման և ճիշտ դաստիարակության նպատակով
Թուօժ կողմեր	ՎՏԱՆԳՆԵՐ
<ul style="list-style-type: none"> • Բնակչությանը տեղեկացնելու մշտական և կանոնավոր միջոցների պակաս • Համայնքի նեղ, միակողմանի փողոցները: • Աղբի ամբողջական վերամշակման բացակայությունը • Աղբահանության աշխատաշուկան գրավիչ չէ, ուստի վարձու աշխատողներ գտնելը բավականին դժվար է: • Աղբը նախատեսված վայրերում թափելու մշակույթի բացակայությունը բնակչության շրջանում 	<ul style="list-style-type: none"> • Ճանապարհների շահագործման սեզոնային դժվարություններ • Աղբահանության շահագործման սեզոնային դժվարություններ, աղբի վերամշակման բացակայություն • Աղբի խառը կուտակումը, որը թափվում է մեկ ընդհանուր աղբավայրում, ինչն էլ առաջացնում է լուրջ բնապահպանական խնդիրներ • Աղբահանության վերաբերող ազգային օրենսդրական բարեփոխումների պակաս նորմերի, նորմատիվների բացակայություն

2) ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐ, ԱՌԱՋՆԱՀԵՐԹՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ, ՏԵՍԼԱԿԱՆ

Սույն ենթաբաժնում ներկայացվում են պլանավորմանը նախորդող բազմաշահառու կողմերի հետ մի շարք քննարկումների արդյունքներով Պլանավորման տարածքում աղբահանության և կոշտ թափոնների կառավարման տեսլականը և նպատակները՝ հետևյալ ուղղություններով.

- հիմնախնդիրների բացահայտում	- առաջնահերթությունների սահմանում
<ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Թափոնների արդյունավետ կառավարման ներկայիս համակարգի արդիականացում և տեսակավորման համակարգի ներդրման անհրաժեշտություն:</u> 2. <u>Աղբավայրի սահմանափակ հզորություն և սանիտարական պայմանների համապատասխանելիության անհրաժեշտություն</u> 3. <u>Բնապահպանական և առողջապահական խնդիրներ</u> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Գործող աղբավայրի սանտիրահիգենիկ չափորոշիչների ապահովում</u> 2. <u>Թափոնների տեսակավորման և փոխադրման համակարգի ներդրում</u> 3. <u>Թափոնների արդյունավետ կառավարման մեթոդների մշակում</u> 4. <u>Համայնքային կրթական ծրագրերի իրականացում</u>
- ուժեղ և թույլ կողմերի վերլուծություն	- տեսլականի և նպատակների ձևակերպում
<ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Պետական և Տեղական իշխանությունների կողմից աջակցություն թափոնների կառավարման համակարգի ժամանակակից մեթոդներ ներդրմանը</u> 	<p>Մշակել Աշտարակ համայնքում թափոնների կառավարման կայուն, արդյունավետ և էկոլոգիապես մաքուր համակարգ, որն ապահովում է բնակիչների առողջությունն ու բարեկեցությունը՝ պահպանելով բնական միջավայրը:</p> <p>Նպատակները:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Բարձրացնել թափոնների հավաքման և հեռացման արդյունավետությունը. 2. Արդիականացնել և համապատասխանեցնել գործող աղբավայրը սանիտարահիգենիկ պայմաններին համապատասխան 3. Նպաստել թափոնների տարանջատմանը և վերամշակմանը.

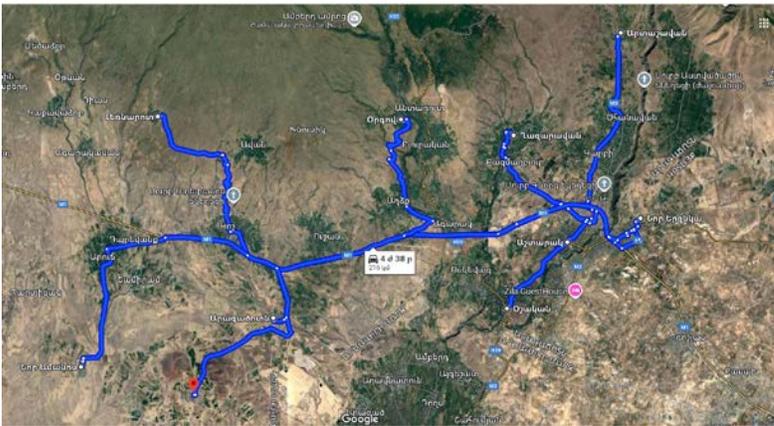
3) ՊԼԱՆԱՎՈՐՄԱՆ ՏԱՐԱԾՔԻ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐ

ա. Պլանավորման տարածքի նկարագրություն

Աղյուսակ 2

	Ընդհանուր տարածք	Քաղաքային	Գյուղական	Արդյունաբերական	Գյուղատնտեսական	Կանաչ, անտառային
Տարածքը (հա)	7,6	3,0	4,6	+	+	+
Տարածքը տոկոսով ընդհանուրից (%)	100 %	39	61	+	+	+

բ. Աշխարհագրական սահմաններ

գ. Ժողովրդագրական տեղեկատվություն

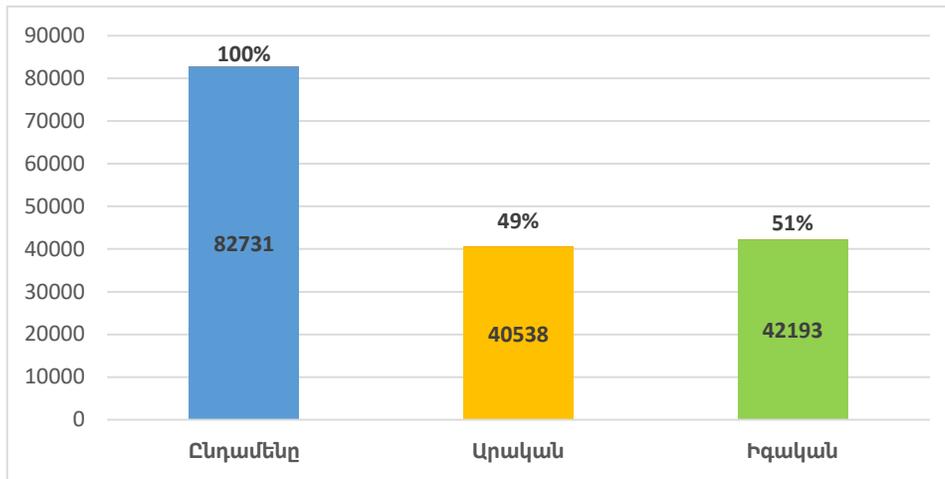
Աղյուսակ 3

Գրանցված բնակչություն (մարդ)	Տնտեսությունների թիվ	Բազմաբնակարան շենքերի թիվ	Բնակարանների թիվ	Ոչ բնակելի նպատակային նշանակության շինություններ
82731	20683	175	4725	1541

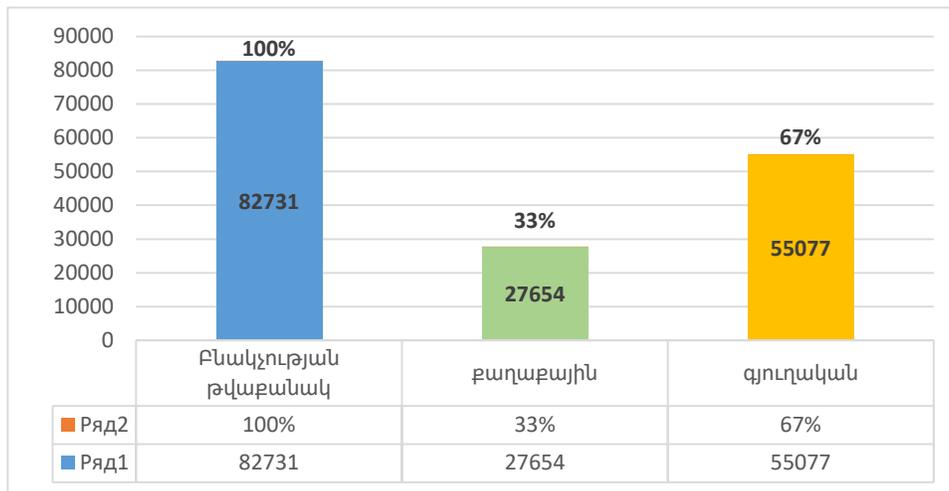
Բնակչության թվաքանակը 2025թ. տարեսկզբի դրությամբ կազմում է՝ 82731 մարդ, այդ թվում՝ (33092 տղամարդ, 33920 կին, 15719 երեխա): Ազգաբնակչության 98,3%-ը հայ են:

Բնակչության մասնաբաժինը ըստ համայնքի բնակավայրերի՝ քաղաքային 33%, գյուղական 67%: Թվով շուրջ՝ 20683 տնտեսություններ:

Գծապատկեր 1. Համայնքի մշտական բնակչության սեռատարիքային կազմը՝

Գծապատկեր 1.2 Բնակչության մասնաբաժինը ըստ՝ քաղաքային, գյուղական

դ. Կոշտ թափոն գոյացնող հիմնական աղբյուրների տեսակը և քանակը

Աղյուսակ 4

Թափոն գոյացնող հիմնական աղբյուրների տեսակները	Քանակ	Նշումներ
Բնակելի նպատակային նշանակության շինություններ	20683	-
Բազմաբնակարան բնակելի շենքեր	175	Բնակարանների թիվ 4725
Անհատական բնակելի տներ	20573	-
Ոչ բնակելի նպատակային նշանակության շինություններ	1681	-

Առևտրի, հանրային սննդի և կենցաղային ծառայությունների մատուցման շինություններ	1160	-
Հյուրանոցային և հյուրատնային տնտեսություններ, սպորտի համար նախատեսված, տրանսպորտի բոլոր տիպերի կայանների շինություններ	48	-
Վարչակառավարչական, ֆինանսական, կապի, ինչպես նաև առողջապահության համար նախատեսված շինություններ	195	-
Արտադրական, արդյունաբերական և գյուղատնտեսական նշանակության շինություններ	128	-
Գիտակրթական, մշակութային և գրասենյակային նշանակության շինություններ	95	-
Շինություններ, որտեղ իրականացվում է մեկից ավելի, առանձնացված տնտեսական գործունեություն	55	-

4) ԹԱՓՈՆՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿ ԵՎ ԲԱՂԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

ա. Գոյացող թափոնների քանակի ընդունված ցուցանիշներն են.

- մեկ տարում գոյացող թափոնների ընդհանուր զանգվածը (11003 տոննա/տարեկան)
- մեկ տարում գոյացող թափոնների կշիռը մեկ բնակչի հաշվով (133/կգ/տարի)
- մեկ օրում գոյացող թափոնների կշիռը մեկ բնակչի հաշվով (0,4/կգ/օր)

բ. Թափոնների քաղաղրության հիմնական տեսակները/հոսքերը

- **Կոշտ կենցաղային թափոն՝** աղբամաններում կուտակվող կոշտ կենցաղային թափոն՝ «Թափոնների մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված թափոն,
- **Խոշոր եզրաչափի թափոն՝** 1խմ և ավել ծավալով թափոն, որը չի տեղադրվում աղբամանում,
- **Շինարարական աղբ՝** քաղաքաշինական և շինարարական գործունեության հետևանքով առաջացող աղբ,
- **Շահագործումից դուրս եկած ավտոմեքենաներ, մետաղական ջարդոն,**
- **Փաթեթավորման թափոն՝** կոմերցիոն գոտում գոյացող փաթեթավորման թափոն,
- **Էլեկտրական և էլեկտրոնային թափոն (ԷԷՍ)՝** չշահագործվող սարքավորում, որը սնուցվում է էլեկտրական ցանցից կամ մարտկոցից,
- **Կենսաբանական թափոն՝** կենդանական ծագման պարենային և ոչ պարենային հումքի վերամշակումից ստացված թափոններ, ինչպես նաև անասնապահական, թռչնաբուծական և ձկնաբուծական ձեռնարկությունների գործունեության հետևանքով առաջացած թափոններ
- **Պարտեզային թափոն՝** այգիների, պուրակների և այլ կանաչ տարածքներից հավաքված թափոն, այդ թվում՝ էտման թափոն, տերևներ և այլ նմանատիպ թափոն,

- **Անվադողեր՝** մարդատար, բեռնատար մեքենաների և հեծանիվների շահագործումից դուրս եկած անվադողեր
- **Վտանգավոր թափոն՝** (բացի էէՍ թափոնից)՝ ներկեր, քիմիկատներ, դյուրավառ նյութեր, բժշկական թափոն և այլն, հնարավոր ցանկը ներկայացված է հավելվածում:

Պլանավորման տարածքում ներկայացվում է թափոնների բաղադրությունը՝ տոկոսներով ըստ ընդհանուրի: Աղյուսակ 5-ի II-րդ բաժնի սյունակը լրացվում է՝ եթե իրականացվել է թափոնների բաղադրության մանրակրկիթ ուսումնասիրություն:

Աղյուսակ 5

I Թափոնի տեսակը	%	II Թափոնի տեսակը՝ մանրակրկիթ բաղադրության ուսումնասիրության դեպքում	%
Օրգանական	73	Խոհանոցային	44
Թուղթ և ստվարաթուղթ	5	Այգիներից պուրակներից և այլ կանաչ տարածքներից	29
Պլաստիկ	10	Պլաստիկ շէտեր	5
		պոլիէթիլենային փաթեթավորումներ	3
		Պլաստիկ տարաներ	2
Ապակի	5		-
Մետաղ	5		-
Այլ թափոն	2	էլեկտրական	-
		տեքստիլ	-
		փայտ	-
		վտանգավոր	-
		Այլ	-

5) ԹԱՓՈՆՆԵՐԻ ԳՈՐԾԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Աղյուսակ 6

	Թափոններ գործածության ձև	Նկարագրություն
I	Խառը, չտեսակավորված հավաքում և տեղափոխում	Աշտարակ համայնքում իրականացվում է թափոնների խառը հավաքում և հեռացում օպերատորի կողմից դեպի աղբավայր, ինչպես նաև թափոն առաջացնողի կողմից աղբի ինքնափոխադրում դեպի աղբավայր
II	Թափոնների տեսակավորված հավաքում և տեղափոխում	-
III	Թափոնների վերաօգտագործում և վերակիրառում	-
IV	Թափոնների վերամշակում և օգտահանում	-
V	Վտանգավոր թափոնների չեզոքացում/վնասագերծում /	-
VI	Թափոնների տեղադրում ոչ սանիտարական աղբավայրում	-
VII	Տեղադրում սանիտարական աղբավայրում	համայնքում թափոնների տեղադրումն իրականացվում է քաղաքաշինական, բնապահպանական սանիտարական նորմերին համապատասխանող աղբավայրում

ա. Թափոնների քանակն ըստ հիմնական տեսակների և դրանց գործածության ձևերի

7-րդ Աղյուսակ

Թափոնի տեսակ	Աղբի գոյացում 1 շնչի հաշվով, կգ/տարի/մ արդ	Աղբի տարեկան գոյացում, տոննա/տարի	Թափոնների գործածության ձևեր							Նշումներ
			I	II	III	IV	V	VI	VII	
			հառը հավաքում (% ընդհանուր քանակից)	Տեսակավորված հավաքում (% ընդհանուր քանակից)	Վերաօգտագործում /կրկնօգտագործում (% ընդհանուր քանակից)	Վերամշակում և/կամ օգտահանում (% ընդհանուր քանակից)	Վտանգավոր թափոնների չեզոքացում /վնասագերծում (% ընդհանուր քանակից)	Տեղադրում ոչ սանիտար. աղբավայրում (% ընդհանուր քանակից)	Տեղադրում սանիտար. աղբավայրում (% ընդհանուր քանակից)	
Կ Կոշտ կենցաղային թափոն	90	5874	65,1%							
Խ Խոշոր եզրաչափերի թափոն	25	2068	22,9%							
Շ Շինարարական աղբ	1,5	124	1,4%							
Շ Շահագործումից դուրս եկած ավտոմեքենաներ, մետաղական ջարդոն	4,5	372	4,1%							
Ա Անվաղողներ	4	331	3,7%							
Փ Փաթեթավորում և փաթեթվածք	3	248	2,8%							
Է Էլեկտրական և էլեկտրոնային թափոն										
Կ Կենսաբանական թափոն										
Վ Վտանգավոր թափոններ										
ԸՆդամենը	133	11003	100%							

բ. Աղբահանության և կոշտ թափոնների հետ գործածություն

➤ **Աղբահանություն և կոշտ կենցաղային թափոնների հավաքում**

Աշտարակ համայնքում աղբի հավաքումը կատարվում է՝

- փողոցներում և բակերում տեղակայված աղբամաններից
- բազմահարկ բնակելի շենքերի տեղակայված աղբամաններից
- բնակելի տներից և կազմակերպություններից գրաֆիկով կամ պատվերով ժամանող աղբատարների միջոցով
- ինքնափոխադրմամբ՝ թափոն գոյացնողը կազմակերպում է իր գոյացած թափոնի փոխադրումը :

Աղյուսակ 8

Թափոնների հավաքման մեթոդ	Ծառայությունից օգտվող բնակչություն (%)	Տեսակավորված հավաքում (տոննա)	Տեսակավորված հավաքում (%)	Չտեսակավորված հավաքում (տոննա)	Չտեսակավորված հավաքում (%)	Նշումներ
Աղբամաններից	65	-	-	7152	100	-
Աղբախցերից		-	-			-
Գրաֆիկով՝ տնից կամ կազմակերպությունից	25	-	-	2751	100	-
Պատվերով՝ տնից կամ կազմակերպությունից	2	-	-	220	100	-
Ինքնափոխադրում	8	-	-	880	100	-

➤ **Աղբահանություն իրականացնող օպերատորներ**

Աղյուսակ 9

Օպերատորի անվանում	Սպասարկվող համայնքներ/բնակավայրեր	Սպասարկվող տարածքի բնակչության թիվ	Օպերատորի աղբատար մեքենաների թիվը	Օպերատորի աղբատար մեքենաների տեսակն, տարողությունը (բաց/փակ թափքով, կոմպակտորեն)	Հավաքվող թափոնների տեսակները/ խառը, տեսակավորված պլաստիկ, թուղթ..., շինարարական և այլն հավաքում	Օպերատորի աշխատանքի գնահատական (1-ից 5)	Նշումներ
1 «Աշտարակի աղբահանություն և սանիտարական մաքրում» համայնքային հիմնարկ	1 քաղաքային և 29 գյուղական բնակավայրեր	82731	33	6 – բաց թափքով 8-բազմաֆունկցիոնալ աղբահավաք	Հիմնականում խառը, մոտ 5% վերամշակվում է/թուղթ/	5	-

➤ Աղբի տեղափոխման սխեմաներ

Աղյուսակ 10

Թափոնի տեսակ	Հեռավորություն մինչև աղբավայր, կմ	Հեռավորություն մինչև փոխաբեռնման կայան, կմ	Հեռավորություն մինչև տեսակավորման կենտրոն, կմ	Հեռավորություն մինչև այլ գործառնության կայանք /վերամշակման գործարան և այլն/ կմ	Նշում ինքնափոխադրման մասին
Կոշտ կենցաղային թափոն	15-55	-	-	-	-
Խոշոր եզրաչափերի թափոն	15-55	-	-	-	-
Շինարարական աղբ	15-55	-	-	-	-
Շահագործումից դուրս եկած ավտոմեքենաներ, մետաղական ջարդոն	15-55	-	-	-	-
Անվադողեր	15-55	-	-	-	-
Փաթեթավորում և փաթեթվածք	15-55	-	-	-	-
Էլեկտրական և էլեկտրոնային թափոն	-	-	-	-	-

➤ Վերօգտագործում և նախապատրաստում վերօգտագործման կամ վերակիրառման համար

Աղյուսակ 11

Արտադրողի անվանում	Արտադրանքի տեսակ	Վերադարձվող բաղադրիչ (ապակե, պլաստիկ տարա, փաթեթավորում և այլն)	Վերադարձի/հավաքման մեխանիզմ (ընդունվում է գործարանում, խանութում, ընդունման կետերում)	Սպառողի համար վերադարձի հարմարություն (անհարմար, հարմար)	Նշումներ
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-

➤ Վերանորոգման կարողություններ

Աղյուսակ 12

Արտադրանքի տեսակ	Վերանորոգման կետերի թիվ	Նշումներ
Լվացքի մեքենա, սառնարան	14	-
Այլ կենցաղային տեխնիկա	8	-
Հագուստ կոշիկ	11	-
Կահույք	12	-
Տրանսպորտային Միջոցների/Մեքենաների Տեխնիկական Սպասարկում և Նորոգում	74	-
Շինարարություն /պատուհան, դուռ, տանիք և այլն/	18	-

➤ **Թափոնների ոչ ֆորմալ տեսակավորում և օգտահանում**

Աղյուսակ 13

Տեսակավորվող թափոնի տեսակ	Հավաքվում է ընդունման կետում (այո/ոչ)	Հավաքվում է աղբամաններից (այո/ոչ)	Հավաքվում է սպասարկման օբյեկտներից (այո/ոչ)	Հավաքվում է աղբավայրերում (այո/ոչ)
Ապակի		Ոչ		Ոչ
Պլաստիկ		Այո		Այո
Մետաղ		Այո		Այո
Թուղթ		Ոչ		Ոչ
Ավտոմեքենայի մարտկոց	-	-	-	-
Այլ թափոններ /նշել/	-	-	-	-

➤ **Թափոնների գործածության կայանքներ**

Աղյուսակ 14

Թափոնների գործածության կայանքներ	Առկայություն (պլանավորման տարածքում առկա է/առկա չէ, առկա է այլ տարածքում)	Հզորություն, հազ տ/տարի	Հեռավորություն պլանավորման տարածքից, կմ	Նշումներ
Տեսակավորման կենտրոն	Առկա չէ	-	-	-
Ապակու վերամշակման կայանք	Առկա չէ	-	-	-
Մետաղի վերամշակման կայանք	Առկա չէ	-	-	-
Պլաստիկի վերամշակման կայանք	Առկա չէ	-	-	-
Թղթի վերամշակման կայանք	Առկա չէ	-	-	-
Կոմպոստացման կայանք	Առկա չէ	-	-	-
Կենսազազի արտադրման կայանք	Առկա չէ	-	-	-
Աղբակիզման կայանք	Առկա չէ	-	-	-
Վնասազերծման/վերացման կայանք	Առկա չէ	-	-	-
Փոխաբեռնման կայան	Առկա չէ	-	-	-
Աղբավայր	Առկա է	30,0	15-55	-
Այլ /նշել/	-	-	-	-

➤ Աղբավայրեր և աղբանոցներ

Աղյուսակ 15

Աղբավայր /գտնվելու վայրը/	Շահագործող համայնքներ /բնակավայրեր	Աղբավայրի մակերես, հա	Տեղադրվող աղբի տեսակ	Ստեղծման իրավական հիմք /որոշման համար, ամսաթիվ/	Սեփականության /օգտագործման իրավունք	Շահագործողի անվանում	Աղբի տեղադրման վճարը /ՀՀ դրամ/տոննա	Դեպի աղբավայր տանող մուտքի ճանապարհատվածի վիճակը
Սասունիկ բնակավայրի վարչական տարածքում գտնվող կոշտ կենցաղային թափոնների աղբավայր	Աշտարակ	8	Կոշտ, կենցաղային թափոններ	-	Մասնավոր	Ծառայությունը մատուցվում է՝ «ԷԿՈ-ԿԵՆՏՐՈՆ» ՍՊԸ-ի կողմից	խմ շուրջ՝ 250 ՀՀ դրամ	Բավարար
Սասունիկ բնակավայրի վարչական տարածքում գտնվող կոշտ կենցաղային թափոնների աղբավայր	Ագարակ, Աղծք, Անտառուտ, Ավան, Արագածոտն, Արուճ, Արտաշավան, Բազմաղբյուր, Բյուրական, Դպրևանք, Լեռնարոտ, Կարբի, Կոշ, Ղազարավան, Նոր Ամանոս, Նոր Եղեսիա, Նոր Երզնկա, Ոսկեհատ, Ոսկեվազ, Սաղմոսավան, Սասունիկ, Վերին Սասունիկ, Տեղեր, Ուշի, Ուջան, Փարպի, Օհանավան, Օջական, Օրգով	8	Կոշտ, կենցաղային թափոններ	-	Մասնավոր	Ծառայությունը մատուցվում է՝ «ԷԿՈ-ԿԵՆՏՐՈՆ» ՍՊԸ-ի կողմից	խմ շուրջ՝ 250 ՀՀ դրամ	Բավարար

➤ **Պատասխանատվության փաստացի բաշխումը**

Պլանի նպատակային մշակման և արդյունավետ իրականացման համար կարևոր է հստակ սահմանել Պլանում այս կամ այն կերպ ներգրավված անձանց՝ շահակիրների, պատասխանատուների, իրականացնողների միջև պատասխանատվության շրջանակները: Պլանով նախատեսված տարբեր գործողություններ և թափոնների գործածության տարբեր փուլեր ենթադրում են տարբեր պատասխանատուներ և շահակիրներ:

Աղյուսակ 16

16-րդ աղյուսակ

Պատասխանատուներ	Իրազեկության բարձրացում (%)	Խառը հավաքում (%)	Տեսակավորված հավաքում (%)	Տեղափոխում (%)	Տեսակավորում /գործարանային/ (%)	Վերաօգտագործում /կրկնաօգտագործում (%)	Վերամշակում և/կամ օգտահանում (%)	Վտանգավոր թափոնների վնասագերծում/վերացում (%)	Տեղադրում աղբավայրում (%)
ՏԻՄ	50	100	20	80					100
Մասնավոր հատված			10	10					90
Արտադրող			10	10					100
Բնակչություն									90
Քաղաքացիական կազմակերպություն	50	40							

➤ **Աղբահանության և կոշտ թափոնների տեղական կառավարման մեջ շահակիրների ներգրավվածությունն ըստ թափոնների տեսակների գործածության**

Աղյուսակ 17

Թափոնի տեսակ	Իրազեկության բարձրացում	Խառը հավաքում	Տեսակավորված հավաք	Տեղափոխում	Վերաօգտագործում /կրկնօգտագործում	Վերանշակում և/կամ օգտահանում	Տեղափոխում արժեքավայրում
Կոշտ կենցաղային թափոն	ՏԻՄ	ՏԻՄ	ԲՆ	ՏԻՄ	ԲՆ	ՔԿ	ՏԻՄ
Խոշոր եզրաչափերի թափոն							
Շինարարական աղբ	ՏԻՄ	ՏԻՄ	ԲՆ	ՏԻՄ	-	-	ՏԻՄ
Շահագործումից դուրս եկած ավտոմեքենաներ, մետաղական ջարդոն							
Անվադողեր							
Փաթեթավորում և փաթեթվածք							
Էլեկտրական և էլեկտրոնային թափոն							
Կենսաբանական թափոն							
Վտանգավոր թափոններ							

➤ **Անձնակազմի կարողությունների գնահատում**

Աղյուսակ 18

Հմտություն/ ոլորտ	Համապատասխան գիտելիքներ ու հմտություն ունեցող աշխատակիցների թիվը	Գիտելիքների ու հմտությունների ներկայիս մակարդակ (1-շատ ցածր, 2-ցածր, 3-միջին, 4-բարձր, 5-գերազանց)	Նշումներ
Թափոնների կառավարման գիտելիքներ	8	3	-
ՀՀ օրենսդրության իմացություն	7	3	-
Տվյալների հավաքագրում	4	3	-
Համակարգչային քարտեզագրում	2	3	-
Գնումների կազմակերպում	4	4	-
Պայմանագրերի կառավարում	4	4	-
Գործառնական հմտություններ	4	4	-
Ֆինանսական վերլուծության իմացություն	4	4	-

➤ **Աղբահանության և Կոշտ թափոնների գործածության քարտեզ**

Ներկայումս իրականացվում են պլանավորման տարածքի քարտեզագրման աշխատանքներ, որից հետո այն կտեղադրվի ենթաբաժնում:

6) ԻՐԱԶԵԿՎԱԾՈՒԹՅԱՆ ԱՍՏԻՃԱՆ

Աղյուսակ 19

Հարցեր	Իրազեկվածության/գոհունակության աստիճան /1-շատ ցածր, 2-ցածր, 3-միջին, 4-բարձր, 5-գերազանց/	Նշումներ/ առաջարկություններ
1. Թափոնների կառավարման վերաբերյալ առկա գիտելիքների աղբյուրներ		
Կրթության տարբեր աստիճաններ (նախադպրոցական, դպրոցական, բուհական)	3	-
Սոցիալական գովազդներ	-	-
Պաշտոնական տեղեկատվություն ՋԼՄ-ներով	-	-
Քաղաքացիական կազմակերպությունների գործունեություն	3	-
2. Թափոնների կառավարման վերաբերյալ տեղեկացվածություն		-
Թափոնների թերի կառավարման բնապահպանական ազեցությունները	3	-
Թափոնների թերի կառավարման սոցիալական ազեցությունները	3	-
Թափոնների թերի կառավարման տնտեսական ազդեցությունները	2	-
Թափոնները աղբավայր հեռացնելու ազդեցությունները	3	-
Թափոնների հիերարխիայի իմացություն	4	-
Օրենսդրության խրախուսող գործիքներ	-	-
Օրենսդրության պատժիչ գործիքներ	2	-
Թափոնների կառավարման ոլորտում իրականացվող բնապահպանական ծրագրեր	4	-
3. Թափոնների կայուն կառավարման վերաբերմունք և ակնկալիքներ		-
Թափոնների կայուն կառավարման կարևորությունը	4	-
Թափոնների տեսակավորման օգուտները	2	-
Թափոնների վերօգտագործման օգուտները	3	-

Թափոնների վերամշակման, օգտահանման օգուտները	-	-
Իրագեկվածության արշավների օգուտները	4	-
4. Բնակիչների և տնտեսվարողների գոհունակություն		-
Աղբամանների տեղակայվածություն	4	-
Աղբամանների վիճակ	4	-
Չտեսակավորված թափոնների հավաքման հաճախականություն	4	-
Տեսակավորված թափոնների հավաքում	2	-
Համայնքի սանիտարական վիճակ	5	-
Աղբահանության վճար	200 ՀՀ դրամ քաղաքային և գյուղական բնակավայրերում	Քաղաքային և գյուղական բնակավայրերում աղբահանությունը իրականացվում է ամենօրյա գրաֆիկով
Մատուցված ծառայությունների ընդհանուր վիճակ	5	«Աշտարակի աղբահանություն և սանիտարական մաքրում» համայնքային հիմնարկ

7) ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՈՒՄ ԵՎ ԲՅՈՒՋԵ

ա. Աղբահանության եկամուտների և ծախսերի ընդհանուր նկարագրություն

Աղյուսակ 20

Տարի	Փաստացի բնակչության թիվ	Աղբահանության սահմանված վարձավճարը, դրամ/անձ	Գործող տնտեսվարող սուբյեկտների թիվը	Աղբահանության համակարգում ընդգրկված տնտեսվարող սուբյեկտների թիվը /աղբահանության պայմանագիր /	Վարձավճարների հավաքման ընդհանուր ծախսեր, դրամ/տարի	Աղբի հավաքման և տեղափոխման ծախս, դրամ/տարի	Աղբավայրում աղբի տեղադրման ծախս, դրամ/տոննա
2026	82731	200 ՀՀ դրամ քաղաքային և գյուղական բնակավայրերում	20683	(աղբահանության պայմանագիր 298) քմ շուրջ՝ 70 ՀՀ դրամ	102 771 500	794 400 000	խմ շուրջ՝ 250 ՀՀ դրամ

բ. Հավաքագրում և ծախսեր

Տարի	Եռամսյակ	Աղբահանության եկամուտ/ հավաքագրում						Եկամուտ վերամշակման ենթակա թափոնների վաճառքից	Աղբահանության ծախս		Սանիտարական մաքրման ծախս	
		Բնակչություն			Տնտեսվարող սուբյեկտներ				Պլան	Փաստ	Պլան	Փաստ
		Պլան	Փաստ	%	Պլան	Փաստ	%					
2026	1-ին եռ.	15 500 000	13 500 000	87%	9 841 578	4 132 000	42%		145 500 000	145 500 000	60 600 000	36 000 000
	2-րդ եռ.	14 250 000	13 200 000	93%	9 841 578	6 549 500	67%		138 900 000	138 900 000	60 000 000	48 000 000
	3-րդ եռ.	21 500 000	20 300 000	94%	9 841 578	6 980 000	71%		147 600 000	147 600 000	48 000 000	57 000 000
	4-րդ եռ.	31 224 000	34 290 000	110%	9 841 578	10 800 000	110%		165 000 000	165 000 000	56 400 000	56 400 000
Տարեկան 2026թ.		82 474 000	81 290 000	99%	29 524 734	21 481 500	73%		597 000 000	597 000 000	225 000 000	197 400 000
2027	1-ին եռ.	18 000 000	15 000 000	83%	12 000 000	4 500 000	38%		151 500 000	151 500 000	60 600 000	36 000 000
	2-րդ եռ.	22 000 000	15 000 000	68%	12 000 000	7 500 000	63%		153 900 000	153 900 000	60 000 000	48 000 000
	3-րդ եռ.	25 000 000	22 000 000	88%	12 000 000	7 500 000	63%		147 600 000	147 600 000	48 000 000	57 000 000
	4-րդ եռ.	35 000 000	35 000 000	100%	12 000 000	12 000 000	100%		165 000 000	165 000 000	56 400 000	56 400 000
Տարեկան 2027թ.		100 000 000	87 000 000	87%	48 000 000	31 500 000	66%		618 000 000	618 000 000	225 000 000	197 400 000
2028	1-ին եռ.	25 000 000	19 000 000	76%	12 500 000	6 000 000	48%		151 500 000	151 500 000	60 600 000	36 000 000
	2-րդ եռ.	30 000 000	22 000 000	73%	12 500 000	8 000 000	64%		210 900 000	153 900 000	60 000 000	48 000 000
	3-րդ եռ.	30 000 000	25 000 000	83%	12 500 000	9 000 000	72%		147 600 000	147 600 000	48 000 000	57 000 000
	4-րդ եռ.	40 000 000	36 000 000	90%	12 500 000	12 000 000	96%		165 000 000	165 000 000	56 400 000	56 400 000
Տարեկան 2028թ.		125 000 000	102 000 000	82%	50 000 000	35 000 000	70%		675 000 000	618 000 000	225 000 000	197 400 000

բ. Աղբահանության և կոշտ թափոնների կառավարման ներկայիս համակարգի արդյունավետության գնահատում

Աղյուսակ 25

Դերակատար	Արդյունավետության մակարդակ 1-շառցածր, 2-ցածր, 3-միջին, 4-բարձր, 5-գերազանց	Արդյունավետության հիմնական պատճառները	Արդյունավետության բարձրացմանն ուղղված միջոցառումներ կամ փոփոխություններ	Նշումներ
ՏԻՄ և ՏԿՄ	4	արդյունավետ կառավարում	Թափոնների արդյունավետ կառավարման պլանի մշակում, բնակիչների շրջանում կրթական ծրագրերի և իրազեկվածության բարձրացմանը միտված միջոցառումներ	
Մասնավոր հատված	3			
Բնակչություն	3			
Քաղաքացիական կազմակերպություններ	2			

գ. Իրավախախտումների վերլուծություն

Աղյուսակ 26

h/h	Իրավախախտում	Իրավախախտման արձանագր. ամսաթիվ	Իրավախախտման սուբյեկտ /ֆիզիկական անձ/ կազմակերպություն/	Պատասխանատվության տեսակ	Իրավախախտման պատճառ/ բացատրություն	Նշումներ /ինչպես է լուծվել հարցը, համայնքի պահանջը բավարարվե՞լ է, թե ոչ և այլն/
1	-	-	-	-	-	-
2	-	-	-	-	-	-

դ. Տվյալների բացերի վերլուծություն

Աղյուսակ 27

Տվյալի տեսակ	Հավաքագրվում է, թե ոչ (այո/ոչ)	Հասանելի է, թե ոչ (այո/ոչ)	Հավաստի է, թե ոչ (այո/ոչ)	Նշումներ
Թափոնների հավաքման վերաբերյալ	այո	այո	այո	

Ե. Ներկայիս նպատակներին առնչվող փոփոխությունների նախնական ցանկ

Աղյուսակ 28

Նպատակ	Անհրաժեշտ փոփոխություններ աղբահանության և կոշտ թափոնների կառավարման ներկայիս համակարգում	Նշումներ
Գոյացող թափոնների քանակի նվազեցում	Թափոնների արդյունավետ կառավարման պլանի մշակում, բնակիչների շրջանում կրթական ծրագրերի և իրազեկվածության բարձրացմանը միտված միջոցառումներ	
Վերամշակված և/կամ օգտահանված թափոնների քանակի ավելացում		
Շրջակա միջավայրի վրա բացասական ազդեցություններով հեռացված թափոնների քանակի կրճատում		
Հողերի աղտոտման նվազեցում		
Ստորգետնյա և մակերևութային ջրերի աղտոտման նվազեցում		
Օդի աղտոտման նվազեցում		
Ջերմոցային գազերի արտանետումների կրճատում		
Առողջապահական վնասակար ազդեցությունների նվազեցում		
Աշխատանքի անվտանգության պայմանների բարելավում		

ԳԼՈՒԽ 2. ՊԼԱՆԱՎՈՐՈՒՄ

Բովանդակություն

- 1) Կանխատեսումներ և կանխադրույթներ
- 2) Նպատակների և թիրախների սահմանում
- 3) Գործողությունների պլան
- 4) Երկարաժամկետ զարգացում
- 5) Պլանավորված գործողությունների իրագործման համար պահանջվող բյուջե և ֆինանսավորում
- 6) Թափոնների կառավարման բյուջետավորում

1) ԿԱՆԽԱՏԵՍՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ԿԱՆԽԱԴՐՈՒՅԹՆԵՐ ՊԼԱՆԱՎՈՐՄԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱՇՐՋԱՆՈՒՄ

ա. Կանխատեսումներ

Աղյուսակ 29

Կանխատեսելի փոփոխություններ	2025	2026	2027	2028	2029	Նշումներ
Փաստացի բնակչության ակնկալվող թիվ	81 076	82 731	84 386	85 213	86 040	
Տնտեսական ակնկալվող փոփոխություններ	5%	6%	8%	9%	10%	
Սպառողական ապրանքների տեսակների և պահանջարկի ակնկալվող փոփոխություններ	5%	7%	10%	12%	15%	
Թափոնների գոյացման աղբյուրների ակնկալվող փոփոխություններ	4%	5%	6%	7%	8%	
Թափոնների վերամշակման/օգտահանման ակնկալվող կայանքներ	-	-	-	-	1	
Թափոնների հեռացման վայրերի փոփոխություններ՝ սանիտարական աղբավայրեր, փոխաբեռնման կայաններ		✓	✓			
Քաղաքականության փոփոխություններից ակնկալվող ազդեցություններ /կանխարգելման, կրճատման, տեսակավորման և վերաօգտագործման մասով/	-	-	-	-	-	

բ. Կանխադրույթներ

Աղյուսակ 30

h/h	Թափոնի տեսակ	Գործածության առաջնահերթություն (բարձր, միջին, ցածր)	Թափոնի ակնկալվող գոյացում՝ մեկ շնչի հաշվով (կգ/տարի/մարդ)	Թափոնի ակնկալվող գոյացում՝ ընդհանուր քանակ (հազ տ/տարի)	Նշումներ
1	Կոշտ կենցաղային թափոն, այդ թվում՝	միջին	95	7859 տ/տարի	
	օրգանական	միջին	15		
	թուղթ, ստվարաթույթ	Ցածր	5		
	պլաստիկ	միջին	3		
	ապակի	ցածր	2		
	մետաղ		2		
	այլ (նշել ըստ անհրաժեշտության)	-	-	-	
2	Խոշոր եզրաչափերի թափոն	-	25	2068	
3	Շինարարական աղբ	միջին	1,5	124	

4	Շահագործումից դուրս եկած ավտոմեքենաներ, մետաղական ջարդոն	-	4,5	372	
5	Անվադողեր	-	4	331	
6	Փաթեթավորում և փաթեթվածք	-	3	248	
7	Էլեկտրական և էլեկտրոնային թափոն	-	-	-	
8	Կենսաբանական թափոն	-	-	-	
9	Այլ (նշել ըստ անհրաժեշտության)	-	-	-	

2) ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԻ ԵՎ ԹԻՐԱԽՆԵՐԻ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄ (ԿԱՐՃԱԺԱՄԿԵՏ և ՄԻՋՆԱԺԱՄԿԵՏ)

-Աղբահանության և ԿԹ կառավարման համակարգի կարողությունները բավարար են սահմանված թիրախին հասնելու համար

-Աղբահանության և ԿԹ կառավարման համակարգի կարողությունները բավարար չեն սահմանված թիրախին հասնելու համար

դ. Անձնակազմի կարողությունների զարգացում պլանավորման ժամականաշրջանում

Աղյուսակ 35

Հմտություն/ ոլորտ	Համապատասխան գիտելիքներ ու հմտություն ունեցող աշխատակիցների թիվը	Գիտելիքների ու հմտությունների ներկայիս մակարդակ (1-շատ ցածր, 2-ցածր, 3-միջին, 4-բարձր, 5-գերազանց)	Գիտելիքների ու հմտությունների թիրախային ապագա մակարդակ (1-շատ ցածր, 2-ցածր, 3-միջին, 4-բարձր, 5-գերազանց)	Նշումներ
Թափոնների կառավարման գիտելիքներ	5	միջին	միջին	
ՀՀ օրենսդրության իմացություն	10	միջին	միջին	
Տվյալների հավաքագրում	4	միջին	միջին	
Համակարգչային քարտեզագրում				
Գնումների կազմակերպում	4	միջին	միջին	
Պայմանագրերի կառավարում	4	միջին	միջին	
Գործառնական հմտություններ				
Ֆինանսական վերլուծության իմացություն				

ե. Հանրային իրազեկություն պլանավորման ժամանակաշրջանում

Այս ենթաբաժնում պետք է աղյուսակ 19-ի հիման վրա մշակվեն իրազեկվածության թիրախային ցուցանիշները:

Աղյուսակ 36

Բնագավառ կամ ոլորտ	Իրազեկվածության ներկայիս մակարդակ (1-շատ ցածր, 2-ցածր, 3-միջին, 4-բարձր, 5-գերազանց)	Իրազեկվածության թիրախային ապագա մակարդակ (1-շատ ցածր, 2-ցածր, 3-միջին, 4-բարձր, 5-գերազանց)	Նշումներ
1. Թափոնների կառավարման վերաբերյալ առկա գիտելիքների աղբյուրներ	4	-	-
2. Թափոնների կառավարման վերաբերյալ տեղեկացվածություն	4	-	-
Թափոնների թերի կառավարման բնապահպանական ազդեցությունները	4	-	-
Թափոնների թերի կառավարման սոցիալական ազդեցությունները	4	-	-
Թափոնների թերի կառավարման տնտեսական ազդեցությունները	4	-	-
Թափոնները աղբավայր հեռացնելու ազդեցությունները	4	-	-
Թափոնների հիերարխիայի իմացություն	4	-	-
Օրենսդրության խրախուսող գործիքներ	3	-	-

Օրենսդրության պատժիչ գործիքներ	3	-	-
Թափոնների կառավարման ոլորտում իրականացվող բնապահպանական ծրագրեր	4	-	-
3. Թափոնների կայուն կառավարման վերաբերմունք և ակնկալիքներ	4	-	-
Թափոնների կայուն կառավարման կարևորությունը	3	-	-
Թափոնների տեսակավորման օգուտները	3	-	-
Թափոնների վերօգտագործման օգուտները	3	-	-
Թափոնների վերամշակման, օգտահանման օգուտները	3	-	-
Իրազեկվածության արշավների օգուտները	3		

գ. աղբահանության և թափոնների գործածության քարտեզ՝ ըստ նոր պլանավորման

Ներկայումս իրականացվում են պլանավորման տարածքի քարտեզագրման աշխատանքներ, որից հետո այն կտեղադրվի ենթաբաժնում:

3) ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԼԱՆ (ԿԱՐՃԱԺԱՄԿԵՏ ԵՎ ՄԻՋՆԱԺԱՄԿԵՏ)

ա. Թափոնների կառավարման գլխավոր նպատակներն են՝

- սկզբնաղբյուրում թափոնների առաջացման կրճատումը
- աղբավայրում (ներառյալ սանիտարական) տեղադրվող թափոնների քանակի կրճատումը:

բ. Սահամանել թափոնների գործածության հետևյալ ձևերին առնչվող թիրախային ցուցանիշները՝

- ❖ տեսակավորված հավաքում
- ❖ խառը հավաքում և տեսակավորում
- ❖ վերամշակման և օգտահանման աճ
- ❖ վտանգավոր թափոնների վնասազերծման ու չեզոքացման կրճատում
- ❖ աղբավայրում, այդ թվում՝ սանիտարական աղբավայրում տեղադրվող թափոնների քանակի կրճատում:

Գործողությունների պլան՝ կարճաժամկետ և միջնաժամկետ թիրախներին հասնելու համար

Աղյուսակ 37

h/h	Նպատակը՝ ըստ գործածության ձևի	Կարճաժամկետ թիրախ	Կարճաժամկետ միջոցառում (2026թ.)	Միջնաժամկետ թիրախ	Միջնաժամկետ միջոցառում (2027թ.)	Նշումներ
I	Խառը հավաքում	2026	Աղբավայրի սանիտարական չափորոշիչների ապահովում, գյուղական բնակավայրերում աղբամանների տեղադրում և քանակի ավելացում	2027	Խառը շրջիկ աղբահանությունից անցում կատարել սանիտարական աղբամաններով, մասամբ տեսակավորված թափոնների հավաքմանը	
II	Տեսակավորված հավաքում	80 %	80 %	50 %	50 %	,
III	Վերօգտագործում, կրկնօգտագործում	5 %	5 %	10 %	10 %	
IV	Վերամշակում, օգտահանում	5 %	5 %	10 %	10 %	,
	Վերամշակում, օգտահանում որպես երկրորդային ռեսուրս					
	Սննդանյութի և այգիների թափոնների օգտահանում /կոմպոստացում	,	,	,	,	,
	Էներգիայի օգտահանում /կենսագազ, բրիկետ, բիոդիզել/					
V	Վնասագերծում/չեզոքացում	,	,	,	,	,
VI	Տեղադրում սանիտարական աղբավայրում	5 %	5 %	10 %	10 %	
VII	Տեղադրում ոչ սանիտարական աղբավայրում	85 %	85 %	80 %	80 %	,

4) ԵՐԿԱՐԱԺԱՄԿԵՏ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄ

Աղյուսակ 38

Թափոնների գործածության համար նախատեսվող կայանք	Թափոնի տեսակ	Կայանքի հզորություն, տ/ տարի	Շահագործման նախատեսվող մեկնարկի տարեթիվը	Անհրաժեշտ ուսումնասիրություն	Նշումներ
Տեսակավորման կենտրոն	Օրգանական	-	Առկա չէ	-	-
Ապակու վերամշակման կայանք	Ապակի	-	Առկա չէ	-	-
Մետաղի վերամշակման կայանք	Մետաղ	-	Առկա չէ	-	-
Պլաստիկի վերամշակման կայանք	Պլաստիկ	-	Առկա չէ	-	-
Թղթի վերամշակման կայանք	Թուղթ և ստվարաթուղթ	-	Առկա չէ	-	-

6	Սանիտարական չափորոշիչների և համապատասխան աղբավայրի կառուցում											
	Ընդամենը		190 500 000									

գ. Առանձին միջոցառումների մանրամասն աշխատանքային պլան և բյուջե

Աղյուսակ 41

Միջոցառում	Կապիտալ ներդրումներ	Գործառնական ծախսեր	Այլ ծախսեր /մանրամասնել նշումների մեջ/	Նշումներ
Աղբավայրերի ենթակառուցվածքների բարելավում	Դոնոր կազմակերպություն	Ճառայությունը մատուցվում է՝ «ԷԿՈ- ԿԵՆՏՐՈՆ» ՍՊԸ-ի կողմից	-	-
Իրազեկվածության բարձրացում	Դոնոր կազմակերպություն	Համայնք	-	-
Աղբահանության և տեսակավորման համակարգ	Դոնոր կազմակերպություն	Համայնք	-	-

Միջոցառումները ձևակերպվել են ըստ առաջ քաշված հիմնահարցերի: Ինչպես կարելի է նկատել ստորև բերված սխեմայից, այդ խնդիրների լուծումները նպատակաուղղված են ռազմավարական առանձին նպատակների իրականացմանը: Այդ խնդիրների լուծման առաջարկվող ճանապարհները հենց ծրագրերը/նախագծերն են: Ծրագրերի/նախագծերի իրականացման արդյունքները պետք է լինեն չափելի և իրականանալի կոնկրետ ժամանակահատվածում: Ծրագրերի կատարումը կատարվում է համեմատաբար (համեմատած նպատակների հետ) կարճ ժամանակահատվածներում: Խնդիրները խմբավորվել են ըստ առանձին ոլորտների, որոնցից յուրաքանչյուրը ներկայացնում է առանձին ռազմավարական նպատակ: Որևէ նպատակի իրականացումը պայմանավորված է առանձին խնդիրների լուծումով, այսինքն՝ ծրագրերի/նախագծերի իրականացմամբ:

6) ԱՂԲԱՀԱՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԿՈՇՏ ԹԱՓՈՆՆԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԲՅՈՒՋԵՏԱՎՈՐՈՒՄ

ա. Եկամուտների և ծախսերի ընդհանուր նկարագրության պլանավորման տարածքում նախատեսվող պլանավորման ժամանակաշրջանում

Աղյուսակ 42

Տարի	Բնակչության թիվ	Աղբահանության վարձավճար դրամ/անձ	Գործող տնտեսվարող սուբյեկտների թիվը	Աղբահանության համակարգում ընդգրկված տնտեսվարող սուբյեկտների /աղբահանության պայմանագիր / թիվը	Վարձավճարների հավաքման ընդհանուր ծախսեր, դրամ/տարի	Աղբի հավաքման և տեղափոխման ծախս, դրամ/տարի	Աղբավայրում աղբի տեղադրման ծախս, դրամ/տոննա
1-ին տարի 2026	82 731	200 ՀՀ դրամ	1835	295	102 771 500	794 400 000	1 խմ շուրջ՝ 250 ՀՀ դրամ
2-րդ տարի	84 386	200 ՀՀ դրամ	1845	325	118 500 000	815 400 000	1 խմ շուրջ՝ 250 ՀՀ դրամ
3-րդ տարի	85 213	250 ՀՀ դրամ	1865	405	137 000 000	815 400 000	1 խմ շուրջ՝ 250 ՀՀ դրամ
4-րդ տարի	86 040	250 ՀՀ դրամ	1885	495	179 250 000	751 700 000	1 խմ շուրջ՝ 250 ՀՀ դրամ
5-րդ տարի	86 950	300 ՀՀ դրամ	1895	595	187 300 000	762 700 000	1 խմ շուրջ՝ 250 ՀՀ դրամ

բ. Եկամուտ/Հավաքագրում և Ծախսեր

Աղյուսակ 43

Տարի	Եռամսյակ	Աղբահանության եկամուտ/ հավաքագրում		Եկամուտ վերամշակման ենթակա թափոնների վաճառքից	Աղբահանության ծախս	Սանիտարական մաքրման ծախս
		Բնակչություն	Տնտեսվարող սուբյեկտներ			
2026	1-ին եռ.	13 500 000	4 132 000		145 500 000	36 000 000
	2-րդ եռ.	13 200 000	6 549 500		138 900 000	48 000 000
	3-րդ եռ.	20 300 000	6 980 000		147 600 000	57 000 000
	4-րդ եռ.	34 290 000	10 800 000		165 000 000	56 400 000
Տարեկան 2026թ.		81 290 000	21 481 500		597 000 000	197 400 000
2027	1-ին եռ.	15 000 000	4 500 000		151 500 000	36 000 000
	2-րդ եռ.	15 000 000	7 500 000		153 900 000	48 000 000
	3-րդ եռ.	22 000 000	7 500 000		147 600 000	57 000 000
	4-րդ եռ.	35 000 000	12 000 000		165 000 000	56 400 000
Տարեկան 2027թ.		87 000 000	31 500 000		618 000 000	197 400 000
2028	1-ին եռ.	19 000 000	6 000 000		151 500 000	36 000 000
	2-րդ եռ.	22 000 000	8 000 000		153 900 000	48 000 000
	3-րդ եռ.	25 000 000	9 000 000		147 600 000	57 000 000
	4-րդ եռ.	36 000 000	12 000 000		165 000 000	56 400 000
Տարեկան 2028թ.		102 000 000	35 000 000		618 000 000	197 400 000
2029	1-ին եռ.	22 000 000	18 562 500		151 500 000	18 175 000
	2-րդ եռ.	22 000 000	19 562 500		210 900 000	19 175 000
	3-րդ եռ.	25 000 000	17 562 500		147 600 000	19 175 000
	4-րդ եռ.	36 000 000	18 562 500		165 000 000	20 175 000
Տարեկան 2029թ.		105 000 000	74 250 000		675 000 000	76 700 000
2030	1-ին եռ.	22 000 000	18 600 000		151 500 000	21 175 000
	2-րդ եռ.	22 000 000	19 700 000		210 900 000	21 175 000
	3-րդ եռ.	28 000 000	19 000 000		147 600 000	22 175 000
	4-րդ եռ.	38 000 000	20 000 000		165 000 000	23 175 000
Տարեկան 2030թ.		110 000 000	77 300 000		675 000 000	87 700 000

2) ԹԵՐԻ ԻՐԱԳՈՐԾՎԱԾ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԻ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ

Չիրագործված նպատակի անվանում	Պլանավորված թիրախ	Փաստավի իրագործման պատճառները	Հետագա գործողությունները	Նշումներ
Պլաստիկի տեսակավորում	Պլաստիկի տեսակավորում	Ռեսուրսների բացակայություն	Դոնոր կազմակերպություն	-
Կենսաբանական թափոնների աղբավայրի ստեղծում	Կենսաբանական թափոնների աղբավայրի ստեղծում	Ռեսուրսների բացակայություն	Դոնոր կազմակերպություն	-
Սանիտարական թափոնների այրման կայանքների ստեղծում	Սանիտարական թափոնների այրման կայանքների ստեղծում	Ռեսուրսների բացակայություն	Դոնոր կազմակերպություն	

3) ԱՂԲԱՀԱՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԿՈՇՏ ԹԱՓՈՆՆԵՐԻ ԸՆԹԱՑԻԿ ՊԼԱՆՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ

ՏԵՍԼԱԿԱՆ. Մաքուր համայնք բարելավված ենթակառուցվածքներով, իրազեկված և սրտացավ բնակչությամբ, ձևավորված իրավական հարաբերություններով և կայուն ֆինանսատնտեսական կարողություններով: